

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

02 листопада 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 532/дс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у пленарному складі:

головуючого – Устименко В.Є.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Шиловой Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши заяву Кульгавця Сергія Михайловича про перегляд рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 29 вересня 2017 року № 395/дс-17 щодо відмови Кульгавцю Сергію Михайловичу у допуску до участі у доборі кандидатів на посаду судді місцевого суду, оголошеному Комісією 03 квітня 2017 року,

встановила:

Рішенням Комісії від 03 квітня 2017 року № 28/зп-17 оголошено добір кандидатів на посаду судді місцевого суду з урахуванням 600 прогнозованих вакантних посад суддів місцевого суду й затверджено Умови подання документів та допуску до добору і відбіркового іспиту кандидатів на посаду судді місцевого суду (далі - Умови).

Для участі у доборі кандидат на посаду судді подає заяву та документи, визначені частиною першою статті 71 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 № 1402- VIII (далі - Закон), в порядку та строки, передбачені Умовами.

13 травня 2017 року Кульгавець С.М. у визначений строк звернувся до Комісії із заявою про допуск до участі в доборі кандидатів на посаду судді місцевого суду.

Рішенням Комісії у складі колегії від 29 вересня 2017 року № 395/дс-17 Кульгавцю С.М. відмовлено у допуску до участі у доборі кандидатів на посаду судді місцевого суду, оголошеному Комісією 03 квітня 2017 року.

Підставою для прийняття вказаного рішення стала невідповідність Кульгавця С.М. встановленій частиною першою статті 69 Закону вимозі до

кандидата на посаду судді щодо стажу професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років. 05 червня 2012 року кандидат отримав диплом спеціаліста серії 12 ДСК № 245390 за реєстраційним номером 11090/12, згідно з яким закінчив Тернопільський національний економічний університет за спеціальністю «Правознавство» та здобув кваліфікацію юриста. Відповідно до даних анкети, що підтверджується доданою до заяви копією трудової книжки, кандидат з дня отримання диплому працював старшим секретарем суду, помічником судді Заліщицького районного суду Тернопільської області. Стаж професійної діяльності у сфері права становив на день подання заяви 4 роки 11 місяців.

Кульгавець С.М. 30 жовтня 2017 року звернувся до Комісії із заявою про перегляд рішення Комісії від 29 вересня 2017 року № 395/дс-17, яке просив скасувати та ухвалити рішення про його допуск до участі у доборі кандидатів на посаду судді місцевого суду.

У заяві кандидат однозначно підтвердив, що на момент подання документів до Комісії його стаж професійної діяльності у сфері права становив 4 роки 11 місяців (після здобуття вищої юридичної освіти). Водночас він наголосив на тому, що в суді працює з 2004 року, тобто на момент подання документів його стаж роботи в суді перевищував 12 років, а 29 вересня 2017 року, в день ухвалення рішення Комісії про відмову у допуску до участі у доборі кандидатів на посаду судді місцевого суду, стаж його професійної діяльності у сфері права становив 5 років 3 місяці.

У заяві Кульгавець С.М. наголошував, що відповідно до частини другої статті 127 Конституції України та частини першої статті 69 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» на посаду судді може бути призначений громадянин України, не молодший тридцяти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, добросовісним та володіє державною мовою. На думку заявника, визначальною в контексті наведених норм є наявність чи відсутність необхідного стажу саме на момент призначення особи на посаду судді. На обґрунтування своєї позиції кандидат посилався і на постанову колегії суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України від 24 травня 2016 року у справі № 800/344/15.

Розглянувши заяву Кульгавця С.М., заслухавши доповідача та дослідивши наявні в її розпорядженні матеріали, Комісія доходить таких висновків.

Пунктом 2 частини шостої статті 69 Закону визначено, що для цілей цього Закону стажем професійної діяльності у сфері права вважається стаж професійної діяльності особи за спеціальністю після здобуття нею вищої юридичної освіти. Вищою юридичною освітою у випадку з кандидатом вважається здобута в Україні вища юридична освіта ступеня магістра або прирівняна до неї вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста.

Зазначена норма Закону пов'язує початок обрахунку стажу професійної діяльності саме з моменту отримання особою вищої юридичної освіти, що має підтверджуватись відповідним дипломом.

Згідно з частиною п'ятою статті 71 чинного Закону до добору кандидатів на посаду судді допускаються особи, які подали всі необхідні документи, визначені частиною першою цієї статті, та відповідають установленим цим Законом вимогам до кандидата на посаду судді на день подання заяви про участь у доборі. Таким чином, Закон вимагає визначення відповідності кандидата вимогам, встановленим у ньому відповідно до конституційних приписів, саме на момент волевиявлення щодо участі в доборі шляхом подання відповідної заяви, а не призначення кандидата на посаду у невизначеному майбутньому чи під час інших процедур, що належать до порядку зайняття посади судді. Станом на день подання заяви про участь у доборі, 13 травня 2017 року, стаж професійної діяльності кандидата у сфері права становив 4 роки 11 місяців, що підтверджується і ним самим, а отже він не відповідав установленим Законом вимогам.

Комісія вважає недоречним посилення Кульгавця С.М. на постанову колегії суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України від 24 травня 2016 року № 800/344/15, оскільки вказане судове рішення прийняте на підставі норм Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 07 липня 2010 року № 2453-VI, що був чинним на час виникнення спірних відносин у цій справі, але не застосовувався при прийнятті Комісією рішення від 29 вересня 2017 року № 395/дс-17.

На відміну від Закону, чинного при прийнятті Комісією рішення, що переглядається, Закон № 2453-VI не містив чіткої вказівки на момент у часі, станом на який здійснюється перевірка відповідності кандидата на посаду судді встановленим вимогам. Зокрема, абзац перший частини третьої статті 67 Закону № 2453-VI залишав це питання невизначеним із таким викладом: «До добору кандидатів на посаду судді допускаються особи, які подали всі необхідні документи, передбачені частиною першою цієї статті, та відповідають установленим цим Законом вимогам до кандидата на посаду судді».

Чинним Законом названу прогалину усунено. Точне і беззастережне визначення моменту в часі, станом на який кандидат має відповідати встановленим вимогам, покладає на Комісію позитивний обов'язок здійснити відповідну перевірку станом саме на день подання заяви про участь у доборі, адже згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Крім того, у постанові від 24 травня 2016 року № 800/344/15 Верховний Суд України фактично констатує, що в квітні 2012 року Комісія припустилася помилки, допустивши до участі в доборі особу, яка не відповідала встановленим вимогам на день звернення з відповідною заявою, проте слушно відзначає, що зазначена помилка не повинна призводити до відповідальності

кандидата на посаду судді за дії органу державної влади. За іншого правового регулювання внаслідок набрання чинності Законом Комісія аналогічної помилки у випадку з кандидатом Кульгавцем С.М. не припустилася.

З огляду на викладене Комісія не вбачає належних підстав для перегляду рішення від 29 вересня 2017 року № 395/дс-17.

Керуючись статтями 69, 70, 71, 93, 101 Закону та Умовами, Комісія

вирішила:

залишити без задоволення заяву Кульгавця Сергія Михайловича про перегляд рішення Комісії у складі колегії від 29 вересня 2017 року № 395/дс-17.

Залишити без змін рішення Комісії у складі колегії від 29 вересня 2017 року № 395/дс-17 про відмову Кульгавцю Сергію Михайловичу у допуску до участі у доборі кандидатів на посаду судді місцевого суду, оголошеному Комісією 03 квітня 2017 року.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

Т.С. Шилова

С.О. Щотка